

Dannebrogsviden – Stutflaget

Af Søren Cruys-Bagger fra Nationalt videncenter om Dannebrog.
Flagkonsulent i Danmarks-Samfundet. Udarbejdet februar 2015.

Dannebrogsviden handler om stutflaget.

Dannebrog forekommer i forskellige udgaver. Det kan være som splitflag, stutflag, stander eller vimpel. Stutflag betyder et rektangulært flag uden split. Det er Danmarks nationalflag og handelsflag. Stutflaget er det Dannebrogflag der almindeligvis flages med. Stutflaget må anvendes af alle.

Stutflagets historie

Et flag er et nationalt symbol. Det identificerer landet og det folk, der bebor det. Dannebrog med sit hvide kors på rød bund er et korsfarerbanner. Det har sin oprindelse i korstogene i Østersøområdet i begyndelsen af 1200-tallet. Det formodes, at flaget på dette tidspunkt har været kendt i Europa som danskerens flag. Ud fra de historiske kilder var flaget i begyndelsen kvadratisk med et solkors. Ved reformationen blev det ændret til et galgekors som er stutflagets nuværende udseende. Af flere omgange blev det ved kongelige resolutioner bestemt, at Dannebrog som splitflag var forbeholdt Kongen og dennes skibe. Den første kgl. resolution blev udstedt af Christian IV den 20. maj 1635. Heri blev det bestemt, at handelsskibe fremover skulle føre Dannebrog som stutflag.

Stutflagets udseende

Dannebrog er et flag med et hvidt kors på en rød bund. Reglerne for stutflagets udseende er fastlagt i en kongelig forordning af 11. juli 1748 om handelsskibenes flag. Forordningen fastslog, at flaget fra denne dag skulle være "rødt med hvidt kors uden split".

Stutflagets dimensioner og proportioner

Stutflaget er et rektangulært flag. Flaget deles af et kors i fire retvinklede felter. De to felter ved stangen er kvadratiske. De to øvrige felter er rektangulære. Inddelingen af Dannebrog i rød-hvide felter er ikke tilfældig.

Ifølge forordningen fra 1748 skal forholdet mellem de farvede felter i Dannebrog være 3:1:4,5. 3 for det korte røde kvadratiske felt, 1 for den hvide stribe i korset og 4,5 for det lange rektangulære røde felt. Dertil kan man lægge 0,75 ekstra som slidkant.

Bredden af det hvide kors danner udgangspunktet for størrelsen af de røde felter. Felterne nærmest stangen er kvadratiske med sider der er 3 gange korsets bredde og de lange felter er rektangulære, hvor langsiderne er 1,5 gange stangfeltets mål.

Stutflagets farver

Den officielle røde farve i stutflaget kaldes for dannebrogsrød. Dansk Standard har i 2005 (DS 359) fastlagt at den røde farve på den internationale farveskala har den tekniske betegnelse PANTONE 186C. Korset er hvidt. PANTONE er et farvesystem til tryk. Pantonefarver er unikke specialfarver. I modsætning til andre lande fik Danmark først sent bestemt hvilken rød farve der måtte anvendes. I forordningen fra 1748 om

handelsskibenes flag står der kun, at Dannebrog skal være rødt. Der står ikke noget om, hvilken nuance af rød det skal være.

Det må man ikke

Dannebrog som stutflag må ikke forsynes med tekst, logo eller lignende. De angivne mål og proportioner for Dannebrog må ikke i reklamer eller andre afbildninger afviges. Der må heller ikke skrives på flaget.

Stutflag og flagstang skal passe sammen

Flagets størrelse skal passe til flagstangens længde.

Der er en fastlagt sammenhæng mellem flagstangens længde og stutflagets størrelse.

Følgende tabel giver den vejledende sammenhæng.

Længden af flagstangen i meter	2	3	4	5	6	7
Størrelsen af flaget i centimeter	42x60	76x100	93x125	114x150	133x175	150x200

Længden af flagstangen i meter	8	9	10	11	12	13
Størrelsen af flaget i centimeter	170x225	189x250	208x275	227x300	245x325	265x350

Længden af flagstangen i meter	14	15	16	17	18	20
Størrelsen af flaget i centimeter	283x375	300x400	320x425	337x450	358x475	400x525

Opbevaring og pasning

Anvend ikke plasticposer til at opbevare flaget i. Når flaget nedhales om aftenen er det aldrig helt tørt. Placer flaget et sted hvor det kan affugte. Flaget bør opbevares et tørt sted, indtil det skal bruges næste gang. Et iturevet, snavset eller falmet flag bør ikke benyttes.

Kassation af et slidt Dannebrogflag

Når et Dannebrogflag er blevet brugt så længe, at det ikke mere er præsentabelt, skal det tilintetgøres. Et udtjent Dannebrogflag skal brændes. Hvis Dannebrogflaget er af bomuld eller et andet naturstof bør der ikke være problemer med at brænde flaget. Hvis flaget er lavet af polyester eller et andet plastmateriale, vil det ikke kunne lade sig gøre at brænde flaget med de temperaturer man selv kan opnå i et privat bål. Der vil kun ske en smeltning med tilhørende giftig røggasudvikling. På et forbrændingsanlæg vil det altid være muligt at opnå så høje temperaturer, at kunststoffet destrueres og at farlige gasser fra forbrændingen bliver håndteret sikkerhedsmæssigt forsvarligt. Derfor skal man lade det kasserede og slidte Dannebrogflag bortskaffes gennem den kommunale affaldshåndtering efter at flaget er blevet hensigtsmæssigt pakket ind.

